

En riktig förstärkning av äldreomsorgen

Vänsterpartiet gör en rejäl satsning på ökad kompetens och bemanning inom äldreomsorgen, bättre hemtjänst och ett äldreomsorgslyft i sin höstbudget.

– Äldreomsorgen ska vara så bra att ingen ska behöva oroa sig för att få den hjälp man behöver när man blir gammal. Anhöriga ska känna sig trygga med att deras nära och kära blir väl omhändertagna. Därför gör vi en stegvis satsning som ger en nivåhöjning med 3 miljarder till fler anställda i äldreomsorgen och ökad bemanning på demensboenden 2014. Det ger 7 500 nya välfärdsjobb, säger partiledare Lars Ohly (V).

– När äldreomsorgen inte fungerar får ofta de äldres döttrar ta över ansvaret. Arbetsvillkoren för personalen försämras. Vår satsning på äldreomsorgen är viktig för jämställdheten. Någoting är fel när kommunernas timtaxa för hemtjänsten högre än kostnaden för avdragsgilla hushållsnära tjänster, därför vill vi ha ett tak på timavgiften för hemtjänst på 100 kronor, säger Eva Olofsson (V), äldrepolitisk talesperson.

Under hösten driver Vänsterpartiet kampanjen "Vem ska hjälpa mormor?" för att sätta fokus på äldreomsorgen runt om i landet. Höstbudgetens satsningar på äldreomsorgen omfattar fem förslag.

1. Ökad bemanning i äldreomsorgen
2. Billigare hemtjänst
3. Enklare att få hemtjänst
4. Ett äldreomsorgslyft med kompetenssatsning och utbildningsvikariat
5. Äldreomsorg på det egna språket

1. Ökad bemanning inom äldreomsorgen

Vänsterpartiet föreslår en öronmärkt satsning för en ökad bemanning i äldreomsorgen med prioritet för demensvården och lägger 1 miljard kronor 2012, 2 miljarder 2013 och 3 miljarder 2014. De kommuner som redan har en god bemanning ska självklart också få ta del av satsningen men kan då använda den till andra delar av äldreomsorgen.

Demensvården behöver öka bemanningen för att leva upp till en god äldreomsorg. Det visar inte minst den tillsyn socialstyrelsen gjorde förra året. Självklart skall det finnas tillräckligt med personal så de äldre kvinnor och män som bor på en demensenhet kant få gå upp och lägga sig när de själva vill, få äta i lugn och ro, få gå på toaletten utan att vänta allt för länge och ha möjlighet att komma utomhus. Inte på något boende skall demensjuka äldre lämnas ensamma utan personal på natten.

Med ökad bemanning får inte bara de äldre och sjuka och deras anhöriga ett bättre liv utan det blir också en bättre arbetsmiljö för dem som arbetar i äldreomsorgen.

Förslaget är direkt jobbskapande. Cirka 7 500 arbetstillfällen skapas med Vänsterpartiets satsning. Äldreomsorgen kommer att behöva rekrytera mer personal när antalet äldre ökar framöver och då måste man kunna erbjuda attraktiva arbetsförhållanden.

2. Billigare hemtjänst

Vänsterpartiet föreslår ett tak på max 100 kronor per timme för hemtjänst från 2012 och lägger 300 miljoner för detta ändamål.

Riksdagsbeslutet om en maxtaxa på månadsavgiften för hemtjänst är för närvarande på 1 712 kronor per månad. Kommunerna väljer i övrigt själva hur de vill bygga upp sina avgiftssystem, men de flesta använder sig av ett system med timtaxa för dem som inte når upp till maxtaxan. Efter maxtaxans införande har många kommuner börjat höja sina timavgifter. Det gör att äldre som behöver några timmars hemtjänst kan få betala runt 300 kronor i timmen. När kommunerna sätter sin timtaxa högre än kostnaden för avdragsgilla hushållsnära tjänster vänder sig en del äldre till privata serviceföretag. Andra har inte råd med de cirka 200 kronor i timmen som dessa kostar, och då får anhöriga, främst döttrar, ta över.

3. Enklare att få hemtjänst

Vänsterpartiet avsätter stimulanspengar på 200 miljoner om året för att få fler kommuner att göra det enklare att få hemtjänst.

Flera kommuner har redan infört en förenklad biståndsbedömning för t.ex. de som är över 70 år. De behöver bara anmäla att de vill ha hjälp så får de ett visst antal timmar i månaden och har ett stort inflytande över hur de vill använda den tiden. Äldre ska inte behöva redogöra i detalj för sin vardag för att få hjälp med städning eller handling. I sådana fall är det onödigt att göra utförliga utredningar.

Idag för regeringen en politik som styr över de äldre som har servicebehov men inte omsorgsbehov till privata företag, genom RUT-avdraget. Hemtjänsten är både tryggare och bättre eftersom personalen har ett ansvar att reagera om de ser att det behövs fler insatser över tid, t.ex. med hygien, mat eller hjälp till läkarkontakt. Det har inte i ett städföretag.

Tillsammans med ett tak på 100 kronor per timme för hemtjänst blir den förenklade tillgången till hemtjänst ett mer jämlikt och solidariskt alternativ till regeringens RUT-avdrag.

4. Ett äldreomsorgslyft med kompetenssatsning och utbildningsvikariat

Idag saknar 20 procent av dem som arbetar på äldreboenden rätt gymnasieutbildning, omvårdnadsprogrammet, i hemtjänsten är siffran ännu högre. Vänsterpartiet vill att äldreomsorgens personal skall vara utbildad och är för kompetenskrav i äldreomsorgen.

Vi satsar därför på ett kunskapslyft för anställda i äldreomsorgen. Nästa år vill vi erbjuda 3 000 utbildningsvikariat, och åren därefter 5 000 vikariat per år. Utbildningsplatserna för anställda som behöver grund- eller vidareutbildning blir ungefär dubbelt så många. Vikariatet subventioneras genom ett särskilt anställningsstöd, och riktar sig i första hand till arbetslösa med omvårdnadsutbildning, som på så sätt får möjlighet att etablera sig i yrket. Kostnaden för utbildningsvikariatet inklusive utbildningskostnaderna beräknas bli 650 miljoner år 2012 och 1,1 miljard år 2013 respektive 2014.

Det finns ett mycket stort behov av kvalificerade påbyggnadsutbildningar när det gäller demenssjukdom, rehabilitering och palliativ vård o.s.v. Inte minst beroende på att tiden äldre kvinnor och män vistas på sjukhus blivit allt kortare och att den kommunala äldreomsorgen ger insatser som är mycket omfattande när det gäller omsorg, omvårdnad och läkemedel.

Vi ger också kommunerna de ekonomiska möjligheterna att ta in vikarier i en verksamhet som redan är hårt pressad. På det sättet underlättas också en generationsväxling i äldreomsorgen.

5. Äldreomsorg på det egna språket

Att äldre kvinnor och män kan kommunicera med personalen är förstås helt nödvändigt för att man ska kunna ge en god äldreomsorg. För de äldre som inte har svenska som modersmål kan det bli ett problem. Vi talar då om dem som har invandrat, som tillhör någon av de nationella minoriteterna och teckenspråkiga. Många äldre tappar de språk utöver modersmålet som de har lärt sig under livet. Andra kanske aldrig har lärt sig svenska, av olika anledningar.

Invandrade äldre får mindre offentlig omsorg än svenskfödda äldre. Orsaken till detta har diskuterats. Handlar det om att personer med utomnordisk bakgrund föredrar anhörigomsorg framför offentlig hjälp? Bristande information, dålig tillgänglighet och dåligt anpassade omsorgstjänster är en troligare förklaring.

Vänsterpartiet satsar därför 150 miljoner på att utveckla äldreomsorgen för äldre med annat modersmål. Det gäller både för nationella minoriteter och för dem som invandrat till Sverige. Dessutom satsar vi 30 miljoner på tre år till äldrevägledare för döva.

För mer information:

Maria Almström, pressekreterare till Lars Ohly (V)
Mobil: 0708 - 31 45 43